

COMPANIES' ACQUISITION OF THEIR OWN SHARES

Şirketlerin Kendi Paylarını İktisap Etmesi

1. INTRODUCTION

NOWADAYS THE COMPANIES' ACQUISITION OF THEIR OWN shares is a commonly used method in company law. The companies' acquiring its own shares means any legal transaction resulted in transfer of proprietary or joint ownership rights of such shares. With the new Turkish Commercial Code ("TCC"), the joint stock and limited liability companies may acquire its own shares within the framework of the certain conditions stipulated under thereof. The Capital Markets Board has however provided opportunity to publicly traded companies to acquire its own shares by the decision numbered 26/767 which was issued on its weekly journal dated August 10th, 2011 and numbered 2011/31. Therefore, the publicly traded companies have been able to acquire its own shares since 2011. Such decision thereof has set the stage for the amendment of the provisions of TCC in this regard. In addition, with this amendment, TCC has been harmonized with the Capital Requirement Directive of European Union. The joint stock companies' acquisition of its own shares is regulated under Article 379 and following, whereas the limited liability companies' acquisition of their own shares is regulated under Article 612.

It must be noted that the former Turkish Commercial Code ("FTCC"), in principle, forbade a company to acquire its own shares. Article 329 of FTCC expressly stated that the companies were not allowed to acquire their own shares and in addition to this, any agreement concluded for

1. GİRİŞ

GÜNÜMÜZDE ŞİRKETLERİN KENDİ PAYLARINI İKTİSAP ETMESİ sıklıkla tercih edilen bir yöntemdir. Kendi paylarını devralma kavramı ile şirketlere geçici bir süre için olsa bile söz konusu paylar üzerindeki mülkiyet veya paylı mülkiyet hakkının intikali sonucunu doğuran her türlü hukuki işlem kastedilmektedir. Yeni Türk Ticaret Kanunu¹ ("TTK") ile birlikte artık anonim ve limited şirketler belirli koşullarda kendi paylarını iktisap edebilmektedirler. Sermaye Piyasası Kurulu 2011/31 sayılı SPK haftalık bülteninde 10 Ağustos 2011 tarihli ve 26/767 sayılı kararında payları İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem gören şirketlerin kendi paylarını iktisabına ilişkin düzenlemelere yer vermiştir. Halka açık anonim şirketler açısından bu düzenleme 2011 yılından beri uygulanmaktaydı. Söz konusu karar, TTK'da yapılan değişikliğe zemin hazırlamıştır. Ayrıca bu değişiklik ile birlikte TTK, Avrupa Birliği'nin şirketlere ilişkin Sermaye Yönergesi² ile uyumlu hale getirilmiştir. Anonim şirketlerin hangi durumlarda kendi paylarını iktisap edebileceği TTK'nın 379 ve devamı maddelerinde düzenlenmiş iken, limited şirketlerin hangi durumlarda kendi paylarını iktisap edebileceği ise TTK'nın 612. maddesinde düzenlenmiştir.

Belirtilmelidir ki, mülga Türk Ticaret Kanunu'nda³ ("ETK") bir şirketin kendi paylarını iktisap etmesi kural olarak yasak kapsamındaydı. Şöyle ki, ETK'nın 329. maddesi şirketlerin kendi paylarını iktisap edemeyeceğini ve bu doğrultuda düzenlenen sözleşmelerin hükümsüz sayı-

the mentioned purpose was deemed null and invalid. However such regulations were very far from meeting the companies' needs and also were causing various problems for the companies in business life. With TCC, the joint stock and limited liability companies may acquire their own shares within the framework of the certain conditions. In other words, the companies have limited freedom for acquiring their own shares. With the amendment adopted, the companies' needs have been met and adapted themselves to the new business world order. In this article, the joint stock and limited liability companies' acquisition of their own shares, the conditions of such acquisition, the exceptions and the unlawful acquisitions will be discussed.

2. JOINT STOCK COMPANIES

2.1. JOINT STOCK COMPANIES' ACQUISITION OF THEIR OWN SHARES

Article 379 of TCC regulates that the joint stock companies may (i) acquire their own shares or (ii) accept thereof as a pledge. The said article clearly states that the company cannot acquire and accept as pledge its own shares in return for consideration, at an amount which exceeds or will exceed as a result of a transaction, one-tenth of its

lacağını açıkça belirtmekteydi. Keza söz konusu düzenleme şirketlerin ihtiyaçlarına cevap vermemekte ve uygulamada çeşitli problemlere yol açmaktaydı. TTK getirdiği düzenlemeler ile belirli şartların varlığı halinde şirketlerin kendi paylarını iktisap edebilmelerini mümkün kılmıştır. Başka bir deyişle, şirketlerin kendi paylarını iktisap etmeleri konusunda sınırlı bir serbestlik söz konusudur. Bu minvalde, yapılan değişiklik ile değişen dünya düzenine ayak uydurulmuş ve şirketlerin uygulamadaki ihtiyaçlarına cevap verilmiştir. İşbu makalede anonim ve limited şirketlerin kendi paylarını iktisabı, iktisap etmenin koşulları, istisnai haller ve kanuna aykırı iktisapların sonuçları incelenecektir.

2. ANONİM ŞİRKETLER

2.1. ANONİM ŞİRKETİN KENDİ PAYINI İKTİSAP ETMESİ

TTK'nın 379. maddesi şirketlerin kendi paylarını iktisap etmesini veya rehin olarak kabul etmesini düzenlemektedir. Söz konusu madde bir şirketin kendi paylarını, esas veya çıkarılmış sermayesinin onda birini aşan veya aşacak olan miktarda ivazlı olarak iktisap edemeyeceğini açıkça belirtmiştir. İlgili maddeden anlaşılacağı üzere, şirketlerin kendi payını iktisap etmesi TTK kapsamında esas veya çı-

basic or issued capital. As can be seen in the mentioned article, within the scope of TCC, the companies are allowed to acquire their own shares for up to the one-tenth of its basic or issued capital. Pursuant to sub clause 2 of the said article, the general assembly (“GA”) must have authorized the board of directors (“BoD”) in order for the shares to be acquired or accepted as pledge. Thus, GA has the right to monitor the acquisition transaction. This authorization, which can be granted for a maximum of five years, must show the lower limit and upper limit of the price which can be paid for shares to be acquired and the total nominal values of the shares to be acquired or accepted as pledge. The BoD must state in each of its proposals for permission that the legal requirements have been met. In addition, according to such article, only shares that have been paid in full can be acquired. Otherwise this transaction shall be deemed null and invalid. Pursuant to Article 385 of TCC, the shares acquired or accepted as pledge in a way contrary to articles 379 to 381 shall be disposed of or the pledge on them shall be released within six months from the date of their acquisition or acceptance as pledge. The preamble of the said article states that the BoD has the authority to dispose of such shares and shall fulfill its duties in accordance with the equality and transparency principles. The preamble thereof also states that the share means both share certificate and shares.

Purpose of the abovementioned article is; (i) providing the BoD freedom by giving it the power of disposition of such shares, (ii) allowing the BoD to distribute the high profit by excluding the acquired shares from the annual profit, (iii) controlling market prices of the shares of the joint stock company and (iv) avoiding stock speculators.

In addition, sub clause 3 of article 379 of TCC regulates the obligation for the company as to preserve the legal reserve in order for performing such acquisition. In this respect, after the prices of the shares to be acquired are deducted, the company’s remaining net assets must be at least equal to the sum of the reserves that may not be distributed according to law and articles of association, and of basic or issued capital. Besides, pursuant to Article 520/1 of TCC, a company must preserve legal reserves in exchange for the value of the acquired shares. In the event of the transfer or disposal of such shares, the company may benefit from its legal reserves. Accordingly, the legal reserves preserved for acquisition of the shares cannot be used unless such shares are transferred or disposed of.

Another important issue regarding the companies’ acquisition of their own shares is that the acquisition of the company’s all shares leads to the dissolution of the company or not. In this respect, according to some opinions, in the event that a company acquires all of its shares, this will

karılmış sermayesinin onda biri sınırına uyulmak şartıyla serbest bırakılmıştır. Söz konusu maddenin 2. fıkrasında ise böyle bir iktisabın mümkün olabilmesi için genel kurulun (“GK”) yönetim kurulunu (“YK”) yetkilendirmesinin gerektiği açıkça belirtilmektedir. Böylece GK’ya iktisap işlemine ilişkin kontrol imkânı sağlanmıştır. En çok beş yıl için geçerli olabilecek bu yetkide, iktisap edilecek payların itibari değer sayılarının belirtilerek toplam itibari değerleriyle söz konusu iktisap edilecek paylara ödenebilecek bedelin alt ve üst sınırları gösterilir. Keza her izin talebinde YK kanuni şartların gerçekleştiğini göstermek zorundadır. Bunlara ilaveten, söz konusu maddeye göre geçerli bir iktisabın meydana gelebilmesi için payların bedellerinin tamamının ödenmiş olması gerekir. Aksi halde geçerli bir iktisap söz konusu olamaz. Kanunen izin verilmeyen bir iktisap meydana gelmemiş ise TTK’nın 385. maddesi uyarınca, kanuna aykırı bir şekilde iktisap edilen paylar, iktisapları tarihinden en geç altı ay içinde elden çıkarılır. Söz konusu maddenin gerekçesinde elden çıkarma yetkisinin YK’da olduğuna ve YK’nın görevini eşitlik ve kamuyu aydınlatma ilkelerine uygun olarak yerine getireceğine yer verilmiş olduğu gibi pay sözcüğünün hem senede bağlanmamış payı hem de pay senedini kapsayacağı açıkça belirtilmiştir.

Yukarıda bahsedilen kuralın amacı; bir kısım payları anonim şirketin tasarrufuna bırakarak YK’ya hareket alanı yaratmak, yıllık kârdan iktisap edilen payları yoksun bırakarak yüksek kâr dağıtma imkanını YK’ya vermek, anonim şirketin paylarının borsa fiyatını kontrol altında tutmak ve spekülâtorleri caydırmak olarak sıralanabilir.⁴

Ayrıca TTK’nın 379. maddesinin 3. fıkrasında bu iktisabın gerçekleştirilebilmesi için şirketin karşılık yedek akçe oluşturma zorunluluğundan söz edilmektedir. Şöyle ki iktisap edilecek payların bedelleri düşüldükten sonra, kalan şirket net aktifi, dağıtılmasına kanunca ve esas sözleşme uyarınca izin verilmeyen yedek akçelerin toplamı kadar olmalıdır. Ayrıca, TTK m. 520/1 gereği, şirketin iktisap ettiği kendi payları için iktisap değerlerini karşılayan tutarda yedek akçe ayrılması zorunludur. Kanun koyucu ayrılan yedek akçelerin, anılan payların devredilmesi ya da yok edilmesi halinde iktisap değerlerini karşılayan tutarda çözülebilmeye izin vermiştir. Dolayısıyla, bu paylar devredilmediği yahut yok edilmediği takdirde, iktisapları için ayrılmış yedek akçelerin çözülmesi mümkün değildir.

Değinilmesi gereken bir başka konu ise, bir anonim şirketin kendi paylarının tamamını iktisap etmesi durumunda, bu durumun şirketin feshine sebep olup olmayacağı hususudur. Şöyle ki, bir şirketin kendi paylarının tamamını iktisap etmesi halinde şirketin feshine neden olabileceğini savunan görüşler bulunmaktadır. Ancak belirtilmelidir ki, anonim şirketin bütün paylarını iktisap etmesi yasada

result in the dissolution of the company. However, such transaction is not readily specified as a reason for the dissolution of a company under TCC. For this reason, according to some other opinion, the acquisition all of the company's shares should not be deemed as dissolution of the said company. It is also noteworthy that such transaction is not against the public order.

2.2. EVASION OF LAW

In the light of foregoing, the joint stock companies may acquire their own shares within the framework of the certain conditions. Article 380 of TCC regulates the situation in which the companies provide financial support to third parties that will acquire the company's shares, instead of acquiring its own shares. The legislation brings a strict rule for such transaction. In this regard, any legal transaction which the company performs with a third person for the acquisition of its shares with regard to granting an advance, a loan or security, shall be null and void.

Such article regulates the prohibition of an advance, granting a security or a loan in order to acquire shares of a joint stock company. Such transactions between the company and third parties in order to acquire the company's shares are deemed null and invalid. However this nullity provision shall not be applied to transactions within the scope of activity of credit and finance organizations and to legal transactions in regard to granting an advance, a loan or security to the employees of the company or of its dependent companies for the purpose of acquiring the company's shares.

2.3. AVOIDING AN IMMINENT AND SERIOUS LOSS

For a joint stock company to acquire its own shares, pursuant to Article 379 of TCC, GA has to authorize the BoD to act in this manner. Even though it is clearly stated in the mentioned article, in some events, TCC permits the BoD to perform such transaction without the authorization thereof. In this regard, in the case of the existence of an imminent and serious loss for the company, the company may acquire its own shares with the abovementioned the one-tenth capital limit to avoid an imminent and serious loss in the absence of a GA resolution regarding authorization. However, in the event of occurrence of such circumstance, the BoD shall provide the first GA with written information regarding; i) the reason and purpose of the acquisition, (ii) number of acquired shares, sum of their nominal values and percentage of the capital they represent, and (iii) price and terms of payment. The term "an imminent and serious loss" means a serious loss will be resulted in near future which avoids the joint stock company to carry on its operation and threatens its assets, development and plans

açıkça bir fesih sebebi olarak sayılmamıştır. Bu sebeple, paylarının tamamını iktisap eden bir anonim şirketin fesih olması ağır bir müeyyide olmakla birlikte yasallıkla bağdaşmayacaktır. Ayrıca bu husus kamu düzenine aykırılık teşkil etmediğinden dolayı bir fesih sebebi sayılmamalıdır.⁵

2.2. KANUNA KARŞI HİLE

Yukarıda anlatılanlar ışığında, belirli kurallar tahtında anonim şirketlerin kendi paylarını iktisap etmesinin mümkün olduğu anlaşılmaktadır. Kanunun 380. maddesinde ise, şirketin paylarının iktisabı için bir üçüncü kişiye finansal destek sağlaması hali düzenlenmiştir. Diğer bir ifadeyle bu durumda şirket paylarını kendisi iktisap etmemekte ve fakat bu iktisap için gerekli olan finansman desteği şirket tarafından yapılmaktadır. Kanun koyucu bu madde ile anılan finansal destek için mutlak bir yasak öngörmektedir. Yani, şirketin esas veya çıkarılmış sermayesinin onda birini aşmayan, eş deyişle TTK uyarınca izin verilen pay iktisabı için sağlanacak finansal destekler de kanunu dolanma amacı taşıyan veya taşımaya anılan madde çerçevesinde yasak kapsamındadır.

Söz konusu madde, anonim şirketlerin paylarının iktisap edilebilmesi için avans, ödünç veya teminat verilmesi yasağını hüküm altına almıştır. Payların iktisap edilmesi amacıyla, şirketin başka bir kişiyle yaptığı, konusu avans, ödünç veya teminat verilmesi olan hukuki işlemler batıldır. Ancak yine aynı maddede kredi ve finans kurumlarının işletme konuları içine giren işlemlere ve şirketin veya onun bağlı şirketlerinin çalışanlarına, şirketin paylarını iktisap edebilmeleri için, avans, ödünç ve teminat verilmesine ilişkin hukuki işlemler kapsam dışında bırakılmıştır.

2.3. YAKIN VE CİDDİ BİR KAYIPTAN KAÇINMA

Bir anonim şirketin, TTK'nın 379. maddesi uyarınca kendi payını iktisap edebilmesi için GK'nın yetkilendirmeye ilişkin kararı olması gerekmektedir. Her ne kadar kuralda açıkça belirtilmiş olsa da TTK bazı hallerde bu yetkilendirmeye ilişkin karar olmadan da pay iktisabını mümkün kılmıştır. Şöyle ki, bir şirket, yakın ve ciddi bir kayıptan kaçınmak için gerekli olduğu takdirde, kendi paylarını esas veya çıkarılmış sermayesinin %10'u sınırlaması ile GK'nın yetkilendirme kararı olmadan iktisap edilmektedir.⁶ Ancak söz konusu durumun vuku bulması halinde YK, ilk GK'ya; i) iktisabın sebep ve amacını, ii) iktisap edilen payların sayılarını, itibari değerlerinin toplamını ve sermayenin ne kadarını temsil ettiğini ve iii) iktisabın bedelini ve ödeme şartlarını yazılı olarak bildirir. İlgili maddede bahsedilen yakın ve ciddi kayıp⁷, anonim şirketin faaliyetlerini devam ettirmesine, malvarlığına, gelişmesine veya planlarını uygulamasına yönelmiş bulunan ya da istikrarının veya pay sahipleri arasındaki ahengin bozulmasına sebebiyet ve-

or the relationship between the shareholders. For instance, in the event that a shareholder of the company is willing to sell its shares to the parties which may harm the joint stock company or the company is threatened to collect its receivables, the company may acquire its own shares in the absence of a GA resolution regarding authorization.

2.4. EXCEPTIONS

The conditions regarding the companies' acquisition of their own shares have been described in foregoing. Although the conditions of such acquisition are readily stated in under relevant articles, pursuant to Article 382 of TCC there are some certain exceptions to such conditions. In this regard, a joint stock company may acquire its own shares even though if the condition regarding the one-tenth capital limit is not applied or the company is not threatened. Exceptions stated within the scope of Article 382 of TCC will be examined herebelow. It's rather important to stress that the provisions in other laws regarding the company's acquisition of its own shares remain valid. According to the preamble of Article 387 of TCC, the possibilities are limited to those listed in the law and they cannot be broadened by interpretation. Also in the event of an administrative regulation that will include special provisions regarding the companies' acquisition of its own shares, the relevant administration which will make such regulation must have been expressly authorized to act in this manner.

rebilecek ve sonuçları pek de uzak olmayan bir gelecekte doğabilecek ciddi bir kayıptır. Örneğin, bir pay sahibinin payını anonim şirkete zarar verebilecek kişilere satma olasılığının bulunması halinde veya bir alacağın tahsil edilememesi tehlikesini bertaraf etmek amacıyla GK'nın yetkilendirme kararı olmadan şirketin kendi payını iktisap etmesi mümkündür.

2.4. İKTİSAP YASAĞININ İSTİSNALARI

Yukarıda şirketlerin kendi paylarını iktisap etmelerine ilişkin tabi oldukları şartlardan bahsedilmektedir. Her ne kadar söz konusu iktisabın şartları kanun metninde açıkça belirtilmiş olsa da TTK'nın 382. maddesi uyarınca birtakım mutlak istisnalar bulunmaktadır. Şöyle ki bir anonim şirket, kendi paylarını onda bir sınırına rağmen ve yakın ve ciddi bir kaybın önlenmesi durumunun bulunmaması halinde de iktisap edebilir. TTK'nın 382. maddesi kapsamında belirtilen istisnalar aşağıda incelenecektir. Belirtilmelidir ki, şirketlerin kendi paylarını iktisap edebileceğine ilişkin diğer kanun hükümleri saklıdır.⁸ TTK'nın 387. maddesinin gerekçesinde uygulama alanlarının kıyas yolu ile genişletilmesinin mümkün olmadığı belirtilmektedir. Keza yine söz konusu gerekçede özel hükümlerin bir idari düzenlemede yer alması halinde, mezkur düzenlemeye dayanak oluşturan kanunun bu konuda idari düzenleme yapılabileceğini açıkça belirtilmesinin şart olduğu belirtilmektedir.

First exception is the Articles 473 and 475 of TCC regarding decreasing the basic or issued capital of the company. According to TCC, the share acquisitions which have been performed for the purpose of returning the unused part of the basic or issued capital to the shareholders are allowed. Second exception is in regard to the principle of universal succession. A joint stock company may acquire its own shares without any limitation in circumstances such as merger, acquisition and demerge. For instance, in any merger, a joint stock company taking over the assets of the acquired company is not subject to limitations stated under Article 379 of TCC, on condition of having its own shares in the acquired assets.

Third exception is in relation to a statutory purchase liability. In the event that, a company is obliged to purchase its own shares pursuant to relevant legislation, it may acquire its own shares without being bound by the limitations stated above. For example, in case relevant parties take action for dissolution of the company, the company shall have liability to acquire its own shares within the scope of Article 531 of TCC.

Another exception for a company to acquire its own shares without any of the mentioned limitations, provided that the full price is paid and if it is intended for the collection of a company receivable through execution proceedings.

In addition, in the event that the company which is willing to acquire its own shares is a stock exchange company, such company may acquire its own shares. In this circumstance, subject of activity of the joint stock company must be the stock exchange.

It must be noted that, the shares acquired pursuant to Article 382 of TCC as soon as their transfer is possible without causing any loss to the company and in any case within three years as of their acquisition, unless the sum of these shares owned by the company and by the subsidiary exceeds ten percent of the company's basic or issued capital. Additional to the exceptions stated in Article 382 of TCC, Article 383 of TCC is in regard to joint stock companies gratuitously acquiring their own shares. Pursuant to such clause, the joint stock companies may gratuitously acquire their own shares, provided that prices of all the shares are paid in full.

3. LIMITED LIABILITY COMPANIES' ACQUISITION OF THEIR OWN SHARES

Limited liability companies' acquisition of their own shares is regulated under Article 612 of TCC. In parallel with the joint stock companies, the limited liability companies may also acquire their own shares under certain

İlk istisna, esas veya çıkarılmış sermayenin azaltılmasına ilişkin TTK'nın 473 ila 475'inci madde hükümlerinin uygulanmasıdır. Söz konusu maddeler bir anonim şirketin esas sermayesini azaltması ile ilgilidir. Esas veya çıkarılmış sermayenin kullanılmayan kısmının sermaye sahiplerine iade edilmesi amacıyla azaltılması sebebiyle gerçekleştirilen pay iktisapları yukarıda anlatılan sınırlamalara tabi olmaksızın serbest bırakılmıştır.

İkinci istisna, külli halefiyet kurallarına ilişkindir. Birleşme, devralma, bölünme gibi durumların varlığı halinde hiçbir sınırlamaya tabi olunmaksızın bir anonim şirketin kendi paylarını iktisap etmesi mümkün olacaktır. Örneğin, herhangi bir birleşmede bir anonim şirket, devrolunan anonim şirketin malvarlığını devraldığında kendisine geçen malvarlığında kendi payları var ise TTK'nın 379. maddesine tabi olmaksızın onları iktisap edebilir.

Üçüncü istisna, kanundan doğan bir satın alma yükümlülüğünün varlığı halidir. Böyle bir satın alma yükümlülüğünün varlığı halinde bir anonim şirket yukarıda bahsedilen sınırlamalara tabi olmaksızın kendi payını iktisap edebilmektedir. Bu istisnaya örnek olarak, TTK'nın 531. maddesi kapsamında açılan bir haklı fesih davası sonucunda bir anonim şirketin kendi paylarını satın alması gösterilebilir.

Başka bir istisna da, satın alınan bir şirket alacağının tahsiline yönelik olarak pay bedellerinin tümünün ödenmesi kaydıyla cebri icradan gerçekleşmesidir. Söz konusu durumun gerçekleşmesi halinde yine bir şirketin herhangi bir sınırlamaya tabi olmaksızın kendi paylarını iktisap etmesi mümkündür.

Ayrıca, paylarını iktisap etmek isteyen anonim şirket bir menkul kıymetler şirketi ise söz konusu şirket kendi paylarını iktisap edebilmektedir. Bu istisnanın geçerli olabilmesi için anonim şirketin işletme konusunun menkul kıymet ticareti olması gerekmektedir.

Belirtilmelidir ki TTK 382 kapsamında iktisap edilen paylar iktisap tarihinden itibaren üç yıl içinde, iktisap edilen paylar şirket için herhangi bir kayba yol açmadan devirleri mümkün olur olmaz elden çıkarılırlar.⁹ TTK'nın 382. maddesinde sayılan istisnalara ilaveten, TTK'nın 383. maddesi bir anonim şirketin kendi paylarını ivazsız olarak iktisap etmesi hakkındadır. İlgili maddeye göre anonim şirketler, bedellerinin tamamı ödenmiş olması kaydıyla kendi paylarını ivazsız olarak iktisap edebilirler.

3. LİMİTED ŞİRKETİN KENDİ PAYINI İKTİSABI

Limited şirketlerin kendi payını iktisap etmesi TTK'nın 612. maddesinde düzenlenmiştir. Şöyle ki, anonim şirketlere paralel olarak, limited şirketlerin de belirli şartlar

conditions. Pursuant to the said article, a limited liability company may acquire its own shares only if; (i) it has the necessary equity that can be freely used to purchase them and (ii) the nominal value of shares to be purchased does not exceed ten percent of the total basic capital.

It should be noted that, within the scope of Article 612 of TCC, ten percent capital limit may be increased to twenty percent. Such article regulates that in case of the acquisition of basic capital shares due to withdrawal or dismissal from the company set forth in the articles of association or awarded by the court decision the maximum limit as twenty percent shall apply. The basic capital shares acquired above ten percent of the basic capital of the company shall be disposed of or redeemed through capital reduction in two years.

In the event that a limited liability company acquires its own shares, the transfer of such shares shall be made in accordance with Article 595 of TCC that regulates conditions of transfer of the shares of a limited liability company. The directors of the limited liability company must sign the share transfer contract and in case of any condition of transfer are specifically determined, the transfer shall be realized in conformity with thereof.

4. CONCLUSION

With TCC, both limited liability and joint stock companies may acquire their own shares within the framework of the certain conditions stipulated under thereof. It's worth mentioning that henceforward the companies have more freedom in business life and TCC has to a great extent loosened the prohibition on the companies' acquisition of their own shares. In this manner, this method which is commonly used by the companies is a significant improvement in Turkish Law and provides the companies' directors and members of board of directors considerable freedom. However, it should be particularly considered the unlawful acquisitions and exceptions set forth under TCC on this subject.

altında kendi paylarını iktisap edebileceği öngörülmüştür. Söz konusu maddede bir limited şirketin kendi esas sermaye paylarını, bunları alabilmek için gerekli tutarda serbestçe kullanabileceği öz kaynaklara sahipse ve alacağı payların itibari değerlerinin toplamı esas sermayenin yüzde onunu aşmıyorsa iktisap edebileceği vurgulanmıştır.

Belirtilmelidir ki, TTK'nın 612. maddesinde, yüzde onluk oranın yüzde yirmiye çıkabilmesine izin verilmiştir. Söz konusu hüküm, limited şirket ortağının, şirket sözleşmesi veya bir mahkeme kararı nedeniyle, çıkması ya da çıkarılması ihtimalini düzenlemektedir. Anılan ihtimalde, çıkan ya da çıkarılan ortağın paylarının, şirketçe iktisap edilmesi halinde, kanuni sınır yüzde yirmiye çıkacaktır. Böyle bir durumun varlığı halinde şirket, esas sermayenin yüzde onunu aşan bir tutarda iktisap edilen esas sermaye paylarını iki yıl içerisinde elden çıkaracak veya sermaye azaltılması yoluna gidilecektir.

Bir limited şirketin kendi payını iktisap etmesi durumunda devir TTK'nın 595. maddesinde belirtilen şartlara uygun olarak yapılmalıdır. Bu madde esas sermaye paylarının geçiş hallerini düzenlemektedir. Devir sözleşmesini şirket adına müdürlerin imzalaması gerekir ve pay devri için belirli şartlar öngörülmüş ise devir belirlenen şartlara uygun olarak yapılmalıdır.

4. SONUÇ

Gerek anonim şirketler gerekse limited şirketler TTK sayesinde belirli sınırlamalar dahilinde kendi paylarını artık iktisap edebilmektedirler. Ancak şirketlerin kendi paylarını iktisap etmesi konusu değerlendirilirken TTK'da düzenlenen diğer istisnalar ve kanuna karşı hile göz önünde bulundurulmalıdır. Belirtilmelidir ki, oldukça liberal olan yeni düzenleme ile birlikte şirketlerin özgürlükleri arttırıldığı gibi ETK'ya hakim olan mutlak yasaklayıcı tutum terkedilmiştir. Bu minvalde, şirketler tarafından sıkça tercih edilen bu yöntem Türk hukukuna büyük bir yenilik getirmiş ve şirketlerin YK'larına ve müdürlerine geniş bir hareket alanı yaratmıştır.

14.02.2011 tarih ve 27846 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu

213 Aralık 1976 tarih ve 77/191/AET sayılı Yönerge. Anılan Yönerge 2012 yılında yenilenmiştir. Bkz. 25 Ekim 2012 tarih ve 2012/30/AB sayılı Yönerge.

309.07.1956 tarih ve 9353 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu

4 TEKİNALP Ünal, Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, 3. Bası, İstanbul, 2013, s. 84

5 PULAŞLI Hasan, Yeni Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Ankara, 2012, s. 827

6 TTK madde 381

7 TEKİNALP Ünal, Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, 3. Bası, İstanbul, 2013, s. 88

8 TTK madde 387

9 TTK madde 384